

training of pedagogical staff and philosophical grounding of the conceptions of professional pedagogical education renovation.

Key words: *pedagogical education, future teachers, university, professional orientation, pedagogical training, system approach.*

Дата надходження статті: «22» серпня 2013 р.

УДК 371.132.372.

Є.В.ДОЛИНСЬКИЙ,
кандидат педагогічних наук
(*м.Хмельницький*)

Ретроспективний аналіз соціально-педагогічних досліджень інформатичної підготовки майбутніх перекладачів

Актуальність статті зумовлена сучасною потребою інформаційного суспільства в підготовці інформативно компетентних фахівців, зокрема в галузі перекладу. У статті розглянуто наукові, соціально-педагогічні погляди на формування інформатичної компетентності майбутніх перекладачів у вищих навчальних закладах. Досліджується проблема використання інформаційних технологій у навчанні. Розглядаються різні підходи і концепції навчання перекладу. Аналізується необхідність підготовки майбутніх перекладачів з використанням інформаційно-комунікаційних технологій у системі професійної освіти, зокрема формування їх інформатичної компетентності.

Ключові слова: *педагогічні дослідження, підготовка майбутніх перекладачів, інформаційні технології, інформатична компетентність.*

Постановка проблеми у загальному вигляді... Система вищої освіти України повинна відповідати сучасному рівню розвитку суспільних відносин, а тому потребує постійного вдосконалення. Прагнення України до євроінтеграції зумовлює необхідність розв'язання комплексу завдань, пов'язаних з підвищенням якості професійної підготовки фахівців для різноманітних сфер суспільної діяльності, зокрема і перекладацької. Проблема професійної підготовки кваліфікованих кадрів у галузі перекладознавства охоплює широке коло питань і є актуальною для вітчизняних та зарубіжних дослідників.

Аналіз досліджень і публікацій... Проблема використання інформаційних технологій у навчанні активно досліджується у нашій країні протягом багатьох років. Проводяться експерименти щодо визначення функцій, які можуть бути покладені на інформаційні технології у навчальному процесі (В.Андрущенко, Г.Балл, Н.Балик, В.Биков, І.Булах, Ю.Валькман, Р.Гуревич, А.Гуржій та ін.); досліджуються особливості діяльності та спілкування «викладач-студент» з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (А.Брушлинський, Т.Габай, О.Матюшкін, Ю.Машбиць та ін.); питання інформатизації вищої школи досліджували В.Биков, Б.Гершунський, С.Гончаренко, Р.Гуревич, М.Жалдак, та ін.; створюються теорії навчання з використанням інформаційних технологій, розроблюються і впроваджуються комп'ютерно-орієнтовані методики навчання. Але в Україні, незважаючи на тривалий період дослідження проблем комп'ютеризації освіти, мало розглянутими залишилися проблеми застосування інформаційних технологій у навчальному процесі професійної підготовки спеціалістів, тобто в системі вищої школи.

Формулювання цілей статті... Метою даного дослідження є аналіз проблеми інформатичної підготовки перекладачів у філософських, психологічних і педагогічних дослідженнях.

Виклад основного матеріалу... Відповідно до визначеної мети дослідження вважаємо за доцільне здійснити аналіз психолого-педагогічних та філософських праць за такими напрямками.

Грунтовні науково-педагогічні дослідження перекладу почалися лише у 30-40-их роках ХХ ст. Вищі навчальні заклади професійної підготовки перекладачів утворились у Гейдельберзі (1930 р.), Москві (1930 р.), Женеві (1941 р.), Відні (1943 р.). У другій половині ХХ століття закладаються основи теорії перекладу, розробляються різноаспектні методики навчання перекладачів. З 1980-их років у деяких країнах спостерігається інтеграція професійних інститутів, що готували перекладачів, з університетами, водночас різко зростає кількість ВНЗ з освітніми програмами у сфері перекладу та перекладознавства. Проте, незважаючи на доволі молодий вік, сьогодні перекладознавство має розвинутий науково-понятійний апарат, багатовекторну методику навчання та успішно співпрацює з іншими галузями науки [4].

Вивчення результатів наукових пошуків вітчизняних і зарубіжних учених з проблеми дослідження дало підстави стверджувати, що основою процесу підготовки перекладачів є педагогічні, психологічні та філософські концепції й теорії. Зокрема, найбільш значущими для дослідників професійної підготовки майбутніх перекладачів є:

- теорія формування та розвитку творчої мовної особистості (Л.Виготський, Н.Гальскова, В.Маслова);
- теорія комунікації, асоціаціонізму та сугестії (В.Кашкін, Г.Лозанов);
- теорія формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності та компетенції (Х.Альбір, Е.Бялисток);
- теорія діалогу культур, професійної культури, толерантності, міжкультурної взаємодії та культурологічних цінностей (К.Альбуханова-Славська, Г.Андреева, Л.Гришаєва);
- теорія перекладу та перекладознавства (Е.Гентцлер, В.Гумбольдт);
- теорія експліцитного та імпліцитного навчання іноземної мови (Н.Елліс, Р.Елліс);
- теорія використання інноваційних технологій у професійній підготовці фахівців (Р.Гуревич, Т.Коваль, Л.Морська).
- концепція сучасної філософії освіти (С.Гончаренко, І.Зязюн);
- концепція неперервної професійної освіти (С. Атишев, Т.Десятов);
- концепція порівняльної педагогіки (Н.Бідюк, М.Лещенко);
- концепція особистісно орієнтованого, суб'єкт-суб'єктного (навчального співробітництва), діяльнісного, акмеологічного, міждисциплінарного, інтегративного, ситуаційного та компетентнісного підходів (І.Бех, І.Зимняя, В.Ляудис);
- концепція соціолінгвістичних учень та норм (Р.Барч, Ж.Віне, Т.Германс).

Особливо вплинули на розвиток перекладознавства сім методів порівняльної стилістики науковців Ж.Віне (J. Vinay) і Ж.Дарбельне (J. Darbelne), визначені на основі порівняння лексичних та синтаксичних структур англійської та французької мов [4, с.93]. Цих поглядів дотримувався і П.Ньюмарк. Він визначив сім основних механізмів перекладу та техніку перекладу мовних пар англійської та французької мов [4, с.100]. Ці дослідження базувалися на контрактивному аналізі лінгвістичних і синтаксичних одиниць, які вважалися правильними у мовах перекладу.

У питанні формування професіоналізму майбутнього перекладача вартим уваги є текстолінгвістичний підхід, який вважається одним з основних у процесі підготовки перекладачів. Текстолінгвістика визначає текст як основну одиницю комунікації і як об'єкт дослідження. Для перекладознавства це означає, що текст вважається одиницею перекладу. З огляду на це переклад – це не транскодування лінгвістичних знаків, а ретекстуалізація тексту оригінальною мовою. Увага при цьому переключється з репродукування значень у репродукування тексту, відповідно до визначення перекладу А.Нойберта (A. Neubert): «оригінальний текст впливає на результат перекладу» [4, с.112–113].

Основне припущення такого підходу до розуміння перекладацької діяльності полягає у тому, що тексти мов перекладу відрізняються не лише структурою речень, як цього вимагає лінгвістична система, а й більшими лінгвістичними одиницями. Відповідно до цього норми тексту повинні враховуватися разом із нормами лінгвістичних систем. Такий підхід є моделлю ретекстуалізації оригінального тексту відповідно до норм мови перекладу. Як бачимо, знання міжкультурних схожих понять та жанрових норм є головними для професіоналізму майбутнього перекладача. Згідно з таким підходом, поняття норм розповсюджується на знання правил жанрів, наприклад, знання з підготовки тексту відповідно до жанру, а також знання з правил структурування тексту. Перехід від норм є вмотивованим стилістичними причинами, і перекладачам необхідно вміти визначати такі деривації та працювати з ними [6, с.54].

Філософські аспекти проблеми професійної підготовки фахівців знаходимо у працях В.Гумбольдта, Д.Девідсона, О.Комар, М.Лановика, які заклали, розвинули й оновили засади перекладу як професійної діяльності. Науковці порівнюють теорії референції, описують труднощі перекладу філософських текстів, проводять аналіз важливих понять філософії мови, зокрема «радикального перекладу» В.Квайна, «принципу доброзичливості» Д.Девідсона, різних типів мовленнєвих актів Дж. Сьорл і окреслюють місце перекладознавства у сучасній міждисциплінарній науці, а також основні когнітивні підходи до його дослідження [2].

Вартими уваги є запропоновані С.Рубінштейном теорія і методика розвитку творчості особистості. Дослідник стверджує, що творчою є будь-яка особистість, і для розкриття цього потенціалу викладач повинен знайти точки дотику з цією людиною, зацікавити її, спробувати мотивувати її дії. Вищезазначені положення є актуальними для формування майбутніх перекладачів, оскільки їх професійна діяльність базується на реалізації особистісного творчого потенціалу [1, с.90].

У контексті теорії розвитку творчої мовної особистості вартою уваги є думка українського науковця О.Шупти, яка визначає критерії готовності до професійної творчої діяльності майбутніх перекладачів. До таких критеріїв автор відносить позитивну мотивацію учіння, поєднану із налаштованістю студентів на творчу перекладацьку діяльність; наявність у студентів загальнонавчальних і фахових знань, умінь та навичок; професійно важливі якості, творчі здібності, зокрема

самооцінку, самоконтроль, самокорекцію студентами власного перекладу як продукту творчої діяльності.

Розглянемо також педагогічні аспекти проблеми підготовки перекладачів, які знайшли відображення у працях російського педагога І.Алексеевої. Науковець визначає та характеризує три етапи становлення перекладача як професіонала: ознайомлювальний, мотиваційний та формувальний. Під час першого відбувається ознайомлення з майбутньою професією, під час другого створюється позитивна мотивація до професії шляхом набуття позитивного досвіду на прикладі діяльності відомих перекладачів, під час третього відбувається власне формування перекладача як фахівця. Цієї думки дотримується науковець Т.Ганічева, яка досліджує соціокультурний компонент процесу перекладу та його значення для професійного перекладача. Автор наголошує, що переклад виступає мотиваційним компонентом, оскільки він допомагає знайомитися з соціальними та культурними особливостями представників різних країн. Ми цілком погоджуємося з професором В.Комісаровим щодо когнітивних аспектів перекладу як науки. Автор переконливо доводить, що навчання перекладу є перш за все процесом пізнання лінгвістики, етики та естетики, історії, культури народів, мови яких вивчаються [3, с.220].

Питання методичного забезпечення процесу підготовки майбутніх перекладачів висвітлює російський педагог Г.Мірам. Науковець розглядає декілька варіантів власних методик підготовки перекладачів та відзначає основи перекладу як науки. Вартою уваги є методика компетентнісного та комунікативного підходів до підготовки перекладачів, спрямована на формування професійно значущих умінь і навичок, зокрема комунікативних, культурологічних, лінгвістичних та технічних [3, с.45–53].

Ефективність професійної підготовки майбутніх перекладачів залежить від застосування положень сугестивно-асоціативної теорії, предметом якої «є систематичне, комплексне, різнобічне оволодіння іноземною мовою, у т.ч. професійного спрямування, зокрема оволодіння явищами, що є об'єктами не лише педагогіки, психології, філософії, а й лінгвістики». У контексті нашого дослідження трактуємо асоціативізм як вчення про те, що досвід навчання студентів іноземної мови може базуватися на певних елементах ідей та відчуттів. За ланцюговою реакцією такий досвід може починатися з відчуття чи асоціації. Таким чином, досвід навчання перетворюється у послідовність відчуттів, асоціацій та ідей.

Цілком слушним, на наш погляд, у формуванні майбутнього перекладача-професіонала є й урахування теорії навчального співробітництва. Як свідчать результати досліджень російських науковців В.Ляудіс, С.Полат, навчальне співробітництво спрямоване на формування загальних для всіх громадян способів мислення та дій, оскільки орієнтується на результати завдяки застосуванню нових способів, засвоєних майбутніми перекладачами. Науковці наголошують, що таке співробітництво необхідне під час професійної підготовки для формування вмінь самореалізації та самостійного навчання. Навчальне співробітництво полягає в осмисленні самого себе і своїх дій, умінні толерантно ставитися до інших, прагненні зрозуміти інший погляд, навіть якщо він суперечить власному, співпереживанні, вмінні визначати різницю емоційних станів комунікантів, вмінні проявляти ініціативу у пошуку необхідної інформації, готовності вносити власні пропозиції, раціонально вирішувати конфлікти, виявляти самокритичність і товариськість в оцінці партнера [3, с.87].

Розглянемо один з основних підходів, використовуваний під час навчання перекладу, якому приділяють максимум уваги дослідники, це – мовнонормативний. Серед відомих зарубіжних науковців, які досліджували означену проблему, найбільший внесок у розвиток цієї концепції зроблено Г.Турі (G.Toury) і Т.Германсом (T. Hermans). Згідно з їх поглядами, норми відіграють головну роль у коректності та відповідності кінцевого продукту перекладу.

Вартим уваги є експліцитне навчання іноземній мові (ІМ) (learning) та імпліцитне оволодіння іноземною мовою (acquisition), які використовуються при професійній підготовці майбутніх перекладачів. Науковець Н.Елліс охарактеризовує експліцитне навчання ІМ як усвідомлений процес отримання знань, а імпліцитне оволодіння ІМ як отримання знань про мовні форми у процесі, який відбувається природно і неусвідомлено. Їх застосовують при вивченні граматики та фонетики іноземної мови. Імпліцитне оволодіння не передбачає пояснення правил і застосовується головним чином на початковому етапі вивчення іноземної мови. Експліцитне навчання ґрунтується на заучуванні правил і використанні в його межах двох методів: індуктивного (самостійного визначення основних понять та правил) і дедуктивного (попереднього вивчення правил та понять з подальшим їх практичним опрацюванням). Обидва підходи розвивають увагу особистості, її розумову активність та сприяють ефективному опрацюванню вивченого матеріалу. Ми погоджуємося з дослідниками цих питань, які стверджують, що суто експліцитне навчання уможливило передачу виключно експліцитних знань. Суто імпліцитне оволодіння ІМ несумісне з

викладанням ІМ в інституалізованих контекстах (у школі та ВНЗ). Необхідно поєднувати переваги обох форм навчання і шукати далі шляхи подолання притаманних їм недоліків [2, с.32].

Педагогічні умови формування професійної іншомовної компетентності фахівців засобами сучасних інформаційних технологій вивчали Р.Гуревич, Т.Коваль, О.Мацюк, М.Прадівлянний, О.Рогульська та ін. Зокрема О.Рогульською розроблена система формування професійної компетентності майбутніх перекладачів засобами ІКТ, особливістю якої є модульна побудова змісту професійної підготовки, що забезпечує перехід навчальної діяльності в квазіпрофесійну, а потім і в навчально-професійну діяльність, опосередковану ІКТ. Ефективність реалізації розробленої моделі забезпечується впровадженням технології, особливістю якої полягає в поетапному формуванні професійної компетентності майбутніх перекладачів в умовах комплексного використання ІКТ і застосування активних методів навчання, що забезпечують перехід майбутніх перекладачів з об'єктної в суб'єктну позицію. Вартими уваги є результати наукових досліджень Т.Коваль, яка сформулювала методичний підхід до використання інформаційних технологій під час навчання іноземних мов [2, с.110].

Такий бурхливий розвиток та поширення інформації, її впливу на людину робить її заручником постійного доступу до неї та використання інформації в повсякденній діяльності. Але зважаючи на шаленість інформаційного потоку, його об'єм, людина не здатна сама впоратися з його опрацюванням і тому має постійно залучати інформаційні технології. На жаль, частина людей не використовує останні технічні та програмні досягнення, або, якщо і використовує, то не всі його можливості. Усе пов'язано із рядом фактів, одним із найголовніших яких є недостатній рівень компетентності у сфері інформативних технологій, що відповідає інформатичній компетентності особистості.

Процес інформатизації суспільства й освіти знайшов своє відображення у вітчизняній та зарубіжній педагогічній літературі. Зокрема, дидактичні проблеми і перспективи використання ІКТ у навчанні досліджують Н.Апатова, Т.Сергеева, І.Роберт, використання засобів ІКТ у навчально-виховному процесі розглядають В.Беспалько, Р.Гуревич, В.Краснопольський, Є.Полат, Д.Соєр, Р.Шенк та інші, систему підготовки вчителя до використання ІКТ у навчальному процесі та формування основ інформаційної культури запропонували та обґрунтували М.Варшауєр, М.Жалдак, Л.Морська та інші. Проблему професійної підготовки та організації навчання у вищих навчальних закладах висвітлили у своїх працях Дж.Велінгтон, М.Дяченко, Л.Кандибович, Т.Коваль, О.Романишина та інші. Але недостатньо опрацьоване питання формування інформаційної компетенції майбутніх фахівців у сфері іншомовної комунікації.

У наш час гостро постає питання сформованості у людей інформатичної компетентності, точніше рівня сформованості її у працівників різних сфер діяльності, зокрема для перекладача. Проте сформованість даної компетентності потрібна не заради сформованості, а з метою постійного впровадження та застосування її для подальшого розвитку виробництва та освіти [4].

Але враховуючи сьогоденний потенціал розвитку нашого суспільства, а саме технічну сторону його розвитку, оволодіння інформаційними технологіями, перспективами їх впровадження та використання в повсякденному житті стає аксіомою. Дана компетентність відкриває абсолютно нові можливості перед людиною у професійній освіті, становлення, розвитку і не тільки. Сьогодні створюються умови для використання як складних, так і простих інформаційних та комунікаційних технологій, що не призводить до втрати цінних аспектів традиційних методів у співвідношенні «студент – викладач» [1].

Використання інформаційно-комунікаційних технологій уперше дозволило створювати індивідуальну траєкторію навчання і, таким чином, в повному обсязі реалізувати, основні принципи індивідуального підходу: врахування індивідуальних особливостей кожного студента (психологічний розвиток, темперамент, тип нервової діяльності); врахування досвіду, що передував цьому етапу навчання; врахування індивідуальних стилів пізнавальної діяльності; залучення кожного студента до активної пізнавальної діяльності.

Появу феномену «компетентність», становлення і розвиток дефініції «інформатична компетентність».

Аналіз наукових джерел дозволив установити, що поняття ІК тлумачиться вченими неоднозначно. Так, А.Хуторський вважає, що ІК – це інтегративна якість особистості, що є результатом відображення процесів пошуку, відбору, засвоєння, переробки, трансформації та генерування інформації в особливий вид предметно-специфічних знань, які дозволяють виробляти, приймати, прогнозувати і реалізовувати оптимальні рішення в різних сферах діяльності [5].

Інформатична компетентність, за твердженням А.Хуторського, входить до складу ключових, універсальних компетентностей, пов'язаних зі здійсненням життєво важливих видів діяльності людини. В структурі інформатичної компетентності вчений виокремлює об'єктивний і суб'єктивний компоненти. Об'єктивний компонент відображає вимоги, які соціум висуває до професійної

підготовки фахівця. Суб'єктивний компонент інформатичної компетентності пов'язаний з об'єктивним компонентом і є його відображенням в професійній діяльності конкретного спеціаліста, що виражається в умінні здійснювати всі види діяльності, пов'язані з інформацією і бажанням удосконалювати їх [5].

Зазначимо, що систематичні наукові розвідки у галузі застосування інформаційно-комунікаційних технологій в організації навчального процесу з іноземної мови ведуться досить тривалий час. Аналіз опрацьованих наукових джерел дає підстави стверджувати, що історичний шлях використання технічних інформаційних засобів у навчальному процесі може вимірюватися не одним десятком років.

Дослідники І.Малицька, Є.Полат визначають власне середовище, де відбувається процес опанування іноземною мовою (навчальне, педагогічне середовище – тематичні форуми, дистанційні конференції, олімпіади, курси та проекти, розміщені на мікропорталах, закритих навчальних платформах та Інтернет сайтах) та інструментарій, засобами якого здійснюється формування необхідних компетенцій (телекомунікаційні ресурси Інтернет; спеціалізоване лінгводидактичне програмне забезпечення; навчальні програми, аудіо- та відеопрограми, тестові додатки, ресурси спеціалізованих сайтів; матеріали розміщені на CD-ROM; загальні програмні додатки (Word, PowerPoint, Excel тощо) [6].

Особливо великий внесок у дослідження використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі загалом і формуванні інформатичної компетентності зокрема зробила Л.Петухова. Під інформаційно-комунікаційним педагогічним середовищем вона розуміє сукупність знанієвих, технологічних і ментальних сутностей, які в синхронній інтеграції забезпечують якісне оволодіння системою відповідних знань [3].

Узагальнення наявних визначень інформатичної компетентності стало підґрунтям для наступного цього поняття. Л.Петухова визначає інформативну компетентність, як здатність до реалізації системного обсягу знань, умінь і навичок набуття та трансформації інформації у різних галузях людської діяльності для якісного виконання професійних функцій та усвідомленого передбачення наслідків своєї діяльності.

Розроблена нею класифікація інформатичних компетентностей включає основні засоби роботи, якими майбутній перекладач має оволодіти для успішної реалізації компетентності з інформаційно-комунікаційних технологій у своїй професійній діяльності: інформатично-збиральна, інформатично-перетворювальна, інформатично-зберігаюча, інформатично-презентувальна, інформатично-мережна.

Інформатично-збиральна компетентність передбачає здатність до пошуку та накопичення даних за допомогою електронних словників, енциклопедій, журналів, книг, спілкування з фахівцями на спеціалізованих форумах та електронних конференціях.

Інформатично-перетворювальна компетентність передбачає здатність до аналізу, класифікації та систематизації отриманих даних, переведення їх в формат, придатний для розв'язання певних завдань, зміни структури даних.

Наявність інформатично-зберігаючої компетентності забезпечує вміння вибору доцільного програмного забезпечення та створення оптимальної файлової структури для зручного зберігання та швидкого пошуку необхідної інформації, а також захисту даних.

Сформованість інформатично-презентувальної компетентності гарантує наявність уміння вибору необхідного програмного забезпечення для якнайкращого представлення інформації, навичок створення відповідних документів та публічного представлення.

Інформатично-мережна компетентність являє собою сукупність знань, умінь і навичок роботи у комп'ютерній мережі, сформованість культури спілкування у соціальних мережах, ефективних методів пошуку інформації, участі у форумах та on-line конференціях [3].

За останні роки з'явилась низка дисертаційних робіт, присвячених питанню впровадження інформаційних технологій у навчальний процес як в загальноосвітніх школах, так і вищих навчальних закладах, що свідчить про активне використання ІКТ у практиці роботи як вчителів, так і викладачів.

Із дисертацій, присвячених практичному використанню ІКТ, на нашу думку, варто згадати роботи О.Кареліної, Л.Морської, О.Рогольської, О.Шупти, А.Янковця та ін. Для нашого дослідження роботи зазначених авторів є особливо цінними, оскільки кожна з дисертацій стосується питань удосконалення навчального процесу в умовах інформаційного суспільства як у вищій, так і в середній школі.

Актуалізуючи важливість цієї проблеми, Г.Селевко наголошує, що інформатизація сфери освіти має випереджати інформатизацію інших напрямів суспільного виробництва, оскільки саме тут закладаються основи оволодіння інформаційними технологіями, інформаційної культури всього суспільства [1, с.43].

Система освіти завжди була відкрита упровадженню в навчальний процес інформаційних технологій, котрі базуються на апаратних та програмних продуктах самого широкого призначення. Інформатизація освіти на сучасному етапі реалізується за такими напрямками:

- а) насичення навчальних закладів технічними та апаратними засобами навчання, що базуються на нових інформаційних технологіях;
- б) розвиток та вдосконалення прикладного загального та спеціального навчального програмного забезпечення;
- в) підвищення інформаційної культури педагогічних кадрів, навчання їх навичок застосування комп'ютерів у практичній освітній діяльності;
- г) розробка нових ІКТ навчання [1, с.92].

Висновки і перспективи подальших досліджень... Впровадження інноваційних технологій – це шлях до розвитку інформатичної компетентності майбутніх перекладачів. Як показують дослідження, діапазон компетентності дуже широкий від навчання студентів прийомам і методам роботи з персональним комп'ютером до навчання студентів дидактичним, психолого-педагогічним і методичним прийомам, що дозволяють сформувати інформатичну компетентність.

Оволодіння загальними методами інформатики беззаперечно сприяє підвищенню професійної здатності молодого фахівця до виконання майбутньої діяльності і, зокрема, розширенню спектра: аналітичних умінь за рахунок освоєння системно-інформаційного підходу до аналізу навколишньої дійсності, суспільних явищ і процесів.

Перспективи подальших досліджень... Теоретичне обґрунтування та розробка методики формування інформатичної компетентності.

Список використаних джерел та літератури:

1. Долинский Е. В. Формирование коммуникативной компетентности будущих переводчиков средствами дистанционного обучения : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Долинский Евгений Владимирович. – Хмельницький, 2012. – 252 с.
2. Мацюк О. О. Формування професійної компетентності майбутніх перекладачів засобами інформаційно-комунікаційних технологій : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Мацюк Олена Олександрівна. – Хмельницький, 2012. – 243 с.
3. Петухова Л. Є. Теоретико-методичні засади формування інформатичних компетентностей майбутніх учителів початкових класів : дис. ... д-ра пед. наук / Петухова Л. Є. – Херсон, 2009. – 564 с.
4. Сергеева О. В. Професійна підготовка перекладачів в університетах Великої Британії : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / О. В. Сергеева – Х., 2012. – 344 с.
5. Хуторской А. В. Ключевые компетенции как компонент личностно-ориентированной парадигмы образования / А. В. Хуторской // Народное образование. – 2003. – № 2. – С. 58–64.
6. Янковець А. В. Підготовка майбутніх перекладачів засобами інформаційно-комунікаційних технологій у вищих військових навчальних закладах : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Янковець Андрій Володимирович. – Хмельницький, 2005. – 190 с.

Анотація Е.В.Долинский

Ретроспективний аналіз соціально-педагогічних досліджень інформатическої підготовки будущих перекладачів

Актуальність статті обумовлена сучасною потребою інформаційного суспільства в підготовці інформатически компетентних спеціалістів, в частині в області перекладу. В статті проаналізовані наукові, соціально-педагогічні теорії формування інформатическої компетентності будущих перекладачів в вищих навчальних закладах. Досліджується проблема використання інформаційних технологій в освіті. Розглядаються різні підходи і концепції навчання перекладу. Аналізується необхідність підготовки будущих перекладачів з використанням інформаційно-комунікаційних технологій в системі професійної освіти, формування їх інформатическої компетентності.

Ключові слова: педагогічні дослідження, підготовка будущих перекладачів, інформаційні технології, інформатическа компетентність.

Summary Ye. V. Dolynskyi

Retrospective Analysis of Social and Educational Research of Informative Training of Future Translators

The relevance of the article is characterized by the current needs of information society in the preparation of informative competent professionals, particularly in the field of translation. The article considers the scientific, social and educational views on the formation of informative competence of future interpreters in higher education. The problem of using of information technologies in teaching is analyzed. Various approaches and concepts of translation training are observed. The necessity of future translators using information and communication technologies in the system of professional education, formation of their informative competence are analyzed.

Key words: educational research, training future translators, information technologies, informative competence.

Дата надходження статті: «9» жовтня 2013 р.